

การพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวตำบลดอนคา

Development of Tourism Promotion of Don Kha Tambon

โอภาส นนท์แก้ว¹
สุจินต์ สิมารักษ์²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลดอนคา อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนที่มีวิถีชีวิตแบบลาวเวียงให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การท่องเที่ยวตำบลดอนคา ได้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน แหล่งท่องเที่ยวประเภทประเพณีวัฒนธรรม เช่น ประเพณีบุญตักบาตเทโว ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญข้าวจี การอนุรักษ์โบราณสถานและวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่นไว้อย่างยั่งยืนโดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนและการมีจิตสำนึกรักบ้านเกิดแก่เยาวชนในท้องถิ่น ตลอดจนใช้การพัฒนาคุณภาพสินค้าและการบริการอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลดอนคามีแผนการรองรับที่เป็นระบบรวมทั้งผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วิถีชีวิตแบบชุมชนลาวเวียงให้คงอยู่คู่กับท้องถิ่น จึงได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การท่องเที่ยวรวมทั้งการดูแลรักษาให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลดอนคาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นสมบัติอันล้ำค่าสำหรับให้ชนรุ่นหลังได้ใช้ประโยชน์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมต่อไป

Abstract

The objective of this research was to study the capacity for cultural tourism development by the Don Kha Tambon in U-Thong District of Suphanburi Province and to promote the unique aspects of the local community culture (ethnic Lao Wiang) so that it does not go extinct.

The results of the study found that the Tambon has developed tourist attractions at historical sites and buildings; cultural attractions based on the customs and practices such as the Bun Tak Baht Devo festival, the Bang Fai festival, the Khao Jee festival; conservation of historical sites;

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² รองศาสตราจารย์; อาจารย์ประจำวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

and the traditional practices of the local ethnic community. There is full participation by the local community in these efforts, and there is an effort to promote devotion to the homeland among the younger generation. There are projects to develop products and services related to the local culture. The Tambon has plans for promoting and accommodating tourism that include local leaders and the populace. The community is dedicated to preserving the practices of the Lao Wiang ethnic group and has produced a strategic plan to achieve this through sustainable tourism promotion and adoption by the next generation of residents.

คำสำคัญ: การพัฒนากลยุทธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยว

Key Words: Development of Tourism Promotion

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นนโยบายหลักที่รัฐบาลทุกยุคสมัย ต่างให้ความสำคัญและส่งเสริมมาโดยตลอด ผลจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำให้รายได้ภาคการท่องเที่ยวจากต่างประเทศมีมูลค่าเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเทียบกับสินค้าส่งออกที่สำคัญประเภทอื่น และเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้เข้าประเทศในลำดับต้นๆ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันแต่การขยายตัวดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงแก่ชุมชนท้องถิ่น มีแนวคิดที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้มีผลกระทบด้านลบต่อสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวให้น้อยที่สุดและหาแนวทางอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้คงสภาพที่ดีต่อไปเป็นระยะเวลานาน ประกอบกับกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกภูมิภาคทั่วโลกต่างให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน กระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ กระแสความต้องการในการพัฒนาคนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น จากกระแสการตื่นตัวเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าว และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และกำหนดทิศทางการพัฒนามากขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ระบบการจัดการการท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวทำให้เกิดการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่เข้ามา

เป็นกระแสใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยซึ่งหนึ่งในนั้น คือ การท่องเที่ยวชุมชน (สินธุ์ สโรบล, 2546: 11-12)

การท่องเที่ยวชุมชน (Community Tourism) เป็นการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ที่ทำให้ ความ สำคัญในเรื่องการพัฒนาที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยังเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นบทบาทของคนใน ชุมชนท้องถิ่นต่อการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเรียกการ ท่องเที่ยวที่มีชุมชนเป็นองค์ประกอบสำคัญว่า “การท่องเที่ยวโดยชุมชน” ที่ตั้งอยู่บนฐาน ความคิดว่าชุมชนหรือคนในท้องถิ่นเป็นเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยว สถาบันวิจัย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540: 2-1, 2-3) ดังนั้นชุมชนควรเข้ามามี ส่วนร่วมและมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนา การอนุรักษ์ การจัดการทรัพยากร รวมถึงได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวนั้นด้วย ซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวที่คนใน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดการและกล่าวได้ว่าเป็นการท่องเที่ยวโดย ชุมชนลักษณะหนึ่ง คือ การท่องเที่ยวตลาดโบราณริมน้ำและตลาดน้ำ ที่คนในชุมชนได้ ร่วมกันพัฒนาตลาด

การท่องเที่ยวโดยชุมชน ต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อชุมชนและ ทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว และบริเวณใกล้เคียง ต้องมีความ ยั่งยืน ทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยว และใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมติดตามประเมินผล เป็นการนำ รายได้หรือประโยชน์อื่น ๆ มาสู่ชุมชน และเกิดการกระจายรายได้ดังกล่าว ต้องเป็นการ ให้ประสบการณ์ันทนาการที่ดี แก่นักท่องเที่ยวทั้งยังก่อให้เกิดจิตสำนึกในการท่องเที่ยว ที่ดี และทำให้นักท่องเที่ยว ได้รับความรู้ความเข้าใจ ในชุมชนท้องถิ่นหรือแหล่ง ท่องเที่ยวที่ชุมชนท้องถิ่นดูแลจัดการนั้นหมายถึงชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมหรือเป็นเจ้าของ จัดการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นพื้นที่

สุพรรณบุรีเป็นเมืองที่มีคนเชื้อสายลาวอยู่หลายกลุ่มเช่น ลาวเวียง ลาวพวน ลาว ครั้งและลาวโซ่ง ชาวไทยเชื้อสายลาวเหล่านี้จะกระจายอยู่ในพื้นที่หลายอำเภอ เช่น อำเภอเดิมบางนางบวชอำเภออู่ทอง อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง นอกจากนี้ที่กล่าว มาแล้วข้างต้นในพื้นที่ดังกล่าว คนไทยเชื้อสายลาวเวียงมีอยู่ในตำบลดอนคา อำเภออู่ทอง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากหลักฐานประวัติศาสตร์ พบว่าบรรพบุรุษได้อพยพมาจากอาณาจักรเวียงจันทน์พร้อมกับลาวกลุ่มอื่นๆ ได้อพยพเข้ามาในประเทศไทย โดยอาศัยอยู่บริเวณภาคกลางของประเทศไทยในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ซึ่งได้นำเอาเอกลักษณ์ ประเพณี และวัฒนธรรมเป็นของตนเองที่สำคัญ เช่น ประเพณีบุญเดือนสาม (บุญข้าวจี) ประเพณีบุญเดือนหก (บุญบั้งไฟ) ประเพณีบุญเดือนสิบ (บุญกระยาसार) ประเพณีตักบาตรเทโว และที่สำคัญเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนและทางขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลคอนคาจึงได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด เช่น ด้านการบริการการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานของการบริการ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการให้บริการการท่องเที่ยว และการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการ การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลคอนคา และเพื่อหาแนวทางการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวของตำบลคอนคา อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรีให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่คงอยู่กับชุมชนอย่างยั่งยืน

วิธีการศึกษา

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา ผู้ศึกษาวิจัยดำเนินการจัดเวทีประชาคมโดยเชิญกลุ่มบุคคลมาร่วมจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของตำบลคอนคา ผู้ให้ข้อมูลหลัก 1) คือผู้ที่มีส่วนได้เสียกับแหล่งท่องเที่ยวในตำบลคอนคา ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่นทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ 2 คน ผู้บริหารท้องถิ่น 1 คน กรรมการวัฒนธรรมตำบล 1 คน ผู้ประกอบธุรกิจ 2 คน ตัวแทนของกรมศิลปากร 1 คน พนักงานส่วนท้องถิ่น 2 คน นักท่องเที่ยว 2 คน และ 2) การวางแผนยุทธศาสตร์ การอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา กลุ่มบุคคลที่ร่วมวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา กำหนดจากตัวแทนภาคราชการ 5 คน ภาคธุรกิจ 5 คน ตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 คน และประชาคมหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน 20 คน โดยการจัดเวทีประชาคม

แหล่งท่องเที่ยวในตำบลคอนคา อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งออกได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดและโบราณสถานและแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี มีรายละเอียดดังนี้

แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดและโบราณสถาน ได้แก่

1. วัดเขาคีสลัก

เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียง เนื่องจากมีรอยพระพุทธรูปบาทสมัยทวารวดี ตั้งอยู่บนยอดเขาคีสลักห่างจากเมืองโบราณอุทองไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 12 กิโลเมตร รอยพระพุทธรูปองค์นี้ได้รับการค้นพบและเผยแพร่เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2534 โดยคณะกรรมการวัฒนธรรมและอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปกรรมท้องถิ่น จังหวัดสุพรรณบุรี รอยพระพุทธรูปเขาคีสลักเป็นรอยพระพุทธรูปเดี่ยวสลักลงบนแผ่นหินทรายสีแดงรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาดกว้างประมาณ 66 เซนติเมตร ยาว 142 เซนติเมตร มีลักษณะแตกต่างจากรอยพระพุทธรูปที่พบตามอื่นๆ คือ เป็นรอยพระพุทธรูปท่อนต่ำทำเป็นรูปลายกليبัวโดยรอบพระบาทปลายนิ้วพระบาทยาวไม่เสมอกัน นิ้วพระบาทข้อแรกทำบายขมวดเป็นรูปก้นหอยตามคัมภีร์มหาบุรุษลักษณะ นิ้วพระบาทข้อที่สองทำเป็นบายก้านขดหรือใบไม้้วนซึ่งเป็นลายที่นิยมในสมัยทวารวดี บริเวณกลางฝ่าพระบาททำเป็นรูปธรรมจักรขนาดเล็ก รายรอบด้วยภาพสลักรูปมงคล 108 ประการ อยู่ในกรอบวงกลมซึ่งแตกต่างจากรอยพระพุทธรูปทั่วไปที่มักจะสลักลายมงคล 108 ประการไว้ในกรอบสี่เหลี่ยม

กรุพระถ้ำเสือ “กรุวัดเขาคีสลัก” พุทธลักษณะสมัยทวารวดีตอนปลายมีหลายพิมพ์ หลายแบบแต่ละพิมพ์ พระพักตร์ตรงงาม ชัดเจน พระถ้ำเสือเป็นพระเครื่องเนื้อดินเผา ตระกูลหนึ่งที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเองพบตามถ้ำในภูเขาสูงต่างๆ ของอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีภูเขาสูงๆ เป็นทิวเขาดั้งแต่ที่ว่าการอำเภออุทอง ขึ้นไปทางเหนือจรดอำเภอดอนเจดีย์ พุทธลักษณะไม่เหมือนพระเครื่องทั่วไป องค์พระปฏิมากรมีลักษณะ “ค้อ” ตามศัพท์สามัญที่เรียกขานกัน เป็นทั้งศาสตร์ในเชิงวิชาความรู้เป็นศิลปะมีอายุสูงถึงพันปี มีคราบกรุสีขาวติดแน่นกับองค์พระความเก๋ไม่สามารถเลียนแบบได้เหมือน (องค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา, 2553)

วัดเขากำแพง แคนดินถิ่นธรรมะ “พระสุเมรุปล่องภูเขาไฟ ที่เผาไหม้ดับกิเลส ด้วยแสงแห่งธรรม” และยังมีจุดที่น่าเที่ยวชมที่เป็นของสำคัญภายในวัดเขากำแพงและ เป็นสิ่งของแปลกและใหญ่เกินกว่าที่อื่นจะมีให้เห็นอีกมากมาย เช่น

- ไซค์ปลาลาใหญ่ หรือบางคนเรียกว่าเสือใหญ่ใช้ไม้ไผ่จำนวน 8 ลำ มีความยาว ประมาณ 9 ศอก ใช้คนทำจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านเขากำแพงทำขึ้น เพื่อเป็นอนุรักษ์และใช้เป็นเครื่องคักปลาในสมัยโบราณ

- กลองใหญ่ มีขนาดความยาวประมาณ 3.10 เมตร ความกว้างประมาณ 2.07 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ.2551สร้างมาเพื่อให้ประชาชนที่มาเที่ยววัดเขากำแพงได้ชมสิ่งแปลก ใหม่และเป็นความคิดสร้างสรรค์ของประชาชนที่ต้องการอนุรักษ์ของโบราณไว้ และเมื่อ ประชาชนมากราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่วัดแล้ว ทุกคนต้องมาตีกลองที่ดังกล้องกระหึ่ม เพื่อให้ชื่อเสียงตัวเองดังกล้องเหมือนเสียงกลอง

- ฆ้องใหญ่ มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 6.29 เมตร น้ำหนักประมาณ 1,500 กิโลกรัม สร้างเมื่อ พ.ศ.2552

- หลวงพ่อศักดิ์สิทธิ์สมเด็จพะอุปสมุณีศรีสุพรรณมงคล (หลวงปู่ขาว) ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถ หน้าตักกว้างประมาณ 1.09 เมตร มีความสูงประมาณ 2.39 เมตร

แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

ประเพณีบุญตักบาตเทโวโรหนะ เป็นเทศกาลวันออกพรรษา ตามความเชื่อของ ประชาชนในตำบลดอนคา จึงได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลดอนคาจัดประเพณีตัก บาตเทโวขึ้นโดยในวันดังกล่าวจะมีกิจกรรมตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งแด่พระสงฆ์ 500 รูป โดยการนำพระพุทธรูปปางเสด็จจากดาวดึงส์จะเดินลงบันไดจากมณฑปรอย พระพุทธบาทลงมารับบิณฑบาต พร้อมด้วยขบวนเสลี่ยงพระพุทธรูป เทวดา นางฟ้า เปรต ขอส่วนบุญ นำหน้าพระสงฆ์

ประเพณีบุญบั้งไฟ ประเพณีบุญเดือนหกหรือประเพณีชิงจรวดไทยขึ้นฟ้าเพื่อขอ ฝนให้ตกถูกต้องตามฤดูกาล รูปแบบของประเพณีบุญบั้งไฟมีขบวนแห่บั้งไฟซึ่งจัดอย่าง สวยงาม แสดงถึงประเพณีและวัฒนธรรมพื้นบ้าน ที่ตำบลดอนคาอำเภออุ้มทอง มีขบวน

แห่งที่จัดอย่างยิ่งใหญ่ ประชาชนภายในตำบลและตำบลข้างเคียงได้เดินทางมาชมเป็นจำนวนมากจัดตามหมู่บ้านต่างๆ ภายในตำบล

ประเพณีบุญข้าวจี เป็นประเพณีที่ชุมชนคอนคาทำบุญข้าวจีไปถวายพระที่วัด นิยมทำกันประเพณีกลางเดือนกุมภาพันธ์ หรือปลายเดือนสามภายหลังการทำบุญวันมาฆบูชา การทำบุญข้าวจี คือ การเอาข้าวเหนียวที่นึ่งให้สุกแล้วนำมาปั้นเป็นก้อนแล้วนำทาเกลือเคล้าให้ทั่วและนวดให้เหนียวแล้วเสียบไม้ย่างไฟ สาเหตุที่ทำบุญข้าวจีในเดือนสามเพราะ เนื่องจากเป็นเวลาที่ชาวนาหมดภาระในการทำนาได้ข้าวขึ้นยุ้งฉางใหม่ จึงอยากร่วมกันทำบุญจึงนำข้าวเหนียวมาจีหรือย่างไฟเพื่อนำไปถวายพระสงฆ์ที่วัด

วงดนตรีลำแคนประยุกต์ ซึ่งตำบลคอนคาเป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในเรื่องวงแคนประยุกต์มีมากกว่า 10 คณะ ซึ่งวงเดอะปู เป็นวงดนตรีวงแรกที่ก่อตั้งขึ้นในตำบลคอนคา โดยเจ้าอาวาสจัดให้มีการฉลองลานตากข้าว ประมาณ พ.ศ. 2530 โดยมีกลองสองหน้า ลึง ฉาบ แคน กลับ เพื่อเป็นการเล่นที่สนุกสนานกันเท่านั้น ต่อมาจึงเป็นที่นิยมในหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไปจึงได้มีการพัฒนางวงดนตรี การร้องเพลงตลอดจนการนำดนตรีสากล เข้ามาร่วมบรรเลง จึงถือเป็นจุดกำเนิดของวงดนตรีบ้านคอนคาและต่อมาก็ได้มีคณะอื่นๆ เพิ่มขึ้นมาเรื่อย

แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลคอนคา

การพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการที่เป็นระบบ มีความเหมาะสมระหว่างสถานะแวดล้อมภายนอก และสถานะแวดล้อมภายใน การวิเคราะห์สถานการณ์ หรือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เช่น การค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ที่มีผลกระทบต่อการทำงานขององค์กร เพื่อกำหนดทิศทาง การดำเนินงานในอนาคต ซึ่งจากการวิเคราะห์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยใช้เทคนิค SWOT สรุปได้ดังนี้คือ

1. จุดแข็ง (Strengths)

ในการดำเนินงานของตำบลคอนคา มีการแบ่งส่วนราชการที่ชัดเจน มีการประสานงานอย่างเป็นระบบ มีระบบสารสนเทศและเครือข่ายที่ทันสมัยรวมทั้งมีผู้บริหาร

ที่มีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำที่มีความสามารถในการวางแผนและการตัดสินใจ จึงเป็นจุดแข็งในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลคอนคา

2. จุดอ่อน (Weakness)

ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา พบว่ามีงบประมาณในการบริหาร งานจำกัด ทั้งยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และขาดแผนปฏิบัติการในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงเป็นจุดอ่อนในการดำเนินงาน

3. โอกาส (Opportunity)

ตำบลคอนคา มีโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีมีการกำหนดยุทธศาสตร์ การเสริมสร้าง และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งตำบลคอนคา มีแหล่งท่องเที่ยวทางประเพณี วัฒนธรรมที่หลากหลาย มีการคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่สะดวก และทันสมัย เหมาะแก่การส่งเสริมการท่องเที่ยว

4. อุปสรรค / ภัยคุกคาม (Threats)

อุปสรรคที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลคอนคา คือ การขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ การส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การแข่งขันทางการท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรีมีสูงขึ้น ในขณะที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลคอนคาบางแห่งยังไม่เป็นที่แพร่หลาย เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์

ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลคอนคา เกิดประสิทธิผลตามแผนยุทธศาสตร์ควรมีแนวทางการพัฒนาดังนี้คือ

1. การคงความเชื่อดั้งเดิม ความเชื่อที่มีมาแต่ดั้งเดิมนำมาซึ่งการประกอบพิธีกรรมต่างๆ เช่น ประเพณีบุญบั้งไฟเป็นประเพณีหรือพิธีกรรมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมานาน ซึ่งเป็นประเพณีที่สามารถนำมาใช้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวได้ในปัจจุบัน ดังนั้นจึงควรอนุรักษ์ไว้ได้ด้วยส่งเสริมให้คงความเชื่อดั้งเดิมไว้เพื่อให้มีคนสืบทอดประเพณี

นั้นๆ ต่อไป และยังควรรวมไปถึงการเผยแพร่ความเชื่อดั้งเดิมของประเพณีหรือเทศกาลดังกล่าวออกไปให้กว้างขวางด้วยเพื่อให้บุคคลอื่นเข้าใจในประเพณีและเทศกาลนั้นๆ

2. การคงความรู้ทางภูมิปัญญาของท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นประสบการณ์ที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน ด้วยภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่นใช้สิ่งที่อยู่รอบตัวเข้าแก้ปัญหาและเสริมสร้างองค์ ประกอบเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายและจิตใจ การคงความรู้ดังกล่าวของท้องถิ่นไว้จึงเป็นการยกย่องให้ชาวบ้านซึ่งเป็นเจ้าของวัฒนธรรมนั้นเป็นผู้ดำเนินการหรือเป็นผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญของวัฒนธรรมต่างๆ ที่เป็นทรัพยากรในการท่องเที่ยว การดัดแปลงแก้ไขเนื้อหาโดยคนภายนอกเป็นการทำลายและกีดกันไม่ให้เจ้าของวัฒนธรรมเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมักพบเสมอในการส่งเสริมที่มองทางด้านเศรษฐกิจ ขาดความจริงใจ ขาดปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของวัฒนธรรมโดยสิ้นเชิง รวมทั้งขาดเหตุผลของความเป็นจริงในสังคมด้วย

3. การคงความเป็นลักษณะพิเศษของกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างกัน เช่น วิถีชีวิตของชุมชนลาวเวียง การแสดงออกทางวัฒนธรรมที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวจะมีความบริสุทธิ์จริงใจตามลักษณะพิเศษนั้น ลักษณะเช่นนี้ควรอนุรักษ์ไว้เพื่อให้การแสดงออกเป็นธรรมชาติตรงตามความมุ่งหมายของแบบ ความเชื่อ และค่านิยมเดิมของท้องถิ่น

4. การเผยแพร่ลักษณะของวัฒนธรรมให้กว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงการแสดงออก บทเพลง บทสวดหรือพฤติกรรมของเรื่องนั้นๆ เพื่อไม่ให้เกิดการดูถูกทางวัฒนธรรมเกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะการแสดงออกของวัฒนธรรมในกลุ่มชนหนึ่งซึ่งเห็นว่ามีดีงามและควรปฏิบัติอาจไม่เป็นที่ยอมรับในกลุ่มชนหากไม่มีการเผยแพร่ให้เกิดความเข้าใจ

ดังนั้นกลยุทธ์การพัฒนาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำเป็นที่จะต้องให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการพัฒนาที่เป็น การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วย

การมีส่วนร่วมของชุมชนที่เข้มแข็ง ต้องมีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในทุกขั้นตอนและมีการบริหารจัดการที่ดีคือ การมีส่วนร่วมในการจัดการของชุมชนโดยเฉพาะในขั้นตอนของการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการตัดสินใจของ

ประชาชนในชุมชนในกระบวนการ พัฒนา ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงศักยภาพในการบริหารจัดการปัญหาได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ของตนเองและชุมชน ตลอดจนสามารถสนองตอบต่อการกระจายการพัฒนาได้อย่างเต็มที่และทั่วถึง ดังนั้นการพัฒนาในอนาคตจะเน้นที่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยมีเศรษฐกิจชุมชนที่มั่นคงเป็นตัวนำ และเป็นฐานในการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในอนาคต ซึ่งเป็นการฝึกกำลังในการพัฒนาและนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนต่อไป

การสร้างจิตสำนึก ผู้บริหารตำบลคอนคาในการบริหารงานเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับองค์กรสภาวัฒนธรรม จึงต้องคำนึงถึงการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้การบริการในตำบลคอนคาอย่างมีประสิทธิภาพมีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน มีความรับผิดชอบในการทำงาน อีกทั้งประชาชนก็ต้องมีจิตสำนึกที่ดีในการช่วยเหลือรักษาประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

สรุปและข้อเสนอแนะ

ตำบลคอนคา มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเภทโบราณสถาน ประเภทวัดที่มีลักษณะที่แตกต่างจากวัดทั่วไป และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งมีประเพณีต่างๆที่น่าสนใจและบางสถานที่ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อของตำบลคอนคา ดังนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จึงมีแนวทางที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลคอนคา ให้คงอยู่ในพื้นที่และสามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างชื่อเสียงให้กับตำบลคอนคาและจังหวัดสุพรรณบุรี โดยการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐภาค เอกชนและประชาชนในตำบลคอนคา ซึ่งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลคอนคา เช่น โรงเรียน สภาวัฒนธรรมตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นักท่องเที่ยว ประชาชน เป็นต้น และที่สำคัญการได้รับงบประมาณการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวตำบลคอนคาในช่วงเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2551 – 2553) องค์การบริหารส่วนตำบลคอนคา และสภาวัฒนธรรมตำบลคอนคาได้วางกลยุทธ์ที่ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนงานและโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของตำบล ต้องบริหารจัดการเชิงบูรณาการกับหน่วยงานและองค์กรภาครัฐ เอกชน ต้องขยายพื้นที่การท่องเที่ยวด้วยการพัฒนา กลยุทธ์ความร่วมมือกับตำบลเพื่อนบ้าน และผลักดันให้ตำบลดอนคา เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อช่วงชิงการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในหลายๆ ด้าน ที่ได้ปรับปรุงให้มีความสำคัญกับกลยุทธ์การตลาด กลยุทธ์การแข่งขันการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของตำบลดอนคา โดยเน้นให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพได้มาตรฐานบนพื้นฐานของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2545. รายงานสถิติประจำปี 2545 หน้า 5.

พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522, มาตรา 4

สินธุ์ สโรบล. 2546. การท่องเที่ยวโดยชุมชนแนวคิดและประสบการณ์พื้นที่ภาคเหนือ.

เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. 2542 รายงานสิ้นสุดท้ายการ

ดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติไทย.

องค์การบริหารส่วนตำบลดอนคา. 2553. แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2553-2555). องค์การ

บริหารส่วนตำบลดอนคา อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี